

כ שהם היו בשילטון, הגיעה פאני אשכנזי, לגמרי במיקרה" כדבר ריה, למישרדי בית"ר במצודת-זאב. היא היתה או אוהדת מושבעת של תנועת העבודה ואביה, יהודה, פועל מנס-ציונה, היה אספן קולות של אחדות-העבודה. כמשך השנים, ובעיקר כשעבדה תחת "הבוס אלי", הפכה למעריצה של מנחם בגין ושל תורת ז'בוטינסקי, וכשעלינו לשילטון היא התבקשה להיות מזכירתו של הר"ר אלי בן-אלישר, מנכ"ל מישרד ראש-הממשלה.

כשהתפתחו העניינים, והבאנו את הר"ר שלום, הפך אלי שגריר במצריים. היה ברור מאליו שהמזכירה הנאמנה הולכת אחריו. לי זה לא היה כל כך ברור, אבל לבן-אלישר זה היה מובן מאליו, או מרת פאני. אבל או התעורר ועד עובדי מישרד-החוץ וניסה למנוע את היציאה למצריים.

על הבעיות עם מישרד-החוץ שמעתי ברדיו, בחדשות. עד אז לא חשבתי שיש בכלל בעיה. אלי לא אמר לי על זה מילה. הוא חושב כנראה שזו לא הבעיה שלי. זה לא קשור לעבודה בינינו ואין שום סיבה להכניס אותי לעסק. גם אחרי ששמעתי על הבעיות לא דיברתי איתו ולא ניסיתי להתערב. אף אחד גם לא ניסה לערב אותי.

בדרך למצריים

פאני, עם שתי המיזוודות, בדרכה לשדה-התעופה. את המיזוודות יסובב אחי, אלי לא מרשה שנהג בתפקיד ישרת את המזכירה. אף פעם לא היו לי זכויות יתר בגלל אלי, וגם לא יהיו".

עם במועדון בנס-ציונה. בינתיים הפכתי למנהלת המישרד".

פאני תיכננה טיול לארצות-הברית ור שהייה של כחצי שנה שם. היא עזבה את בית"ר והתחילה לעבוד במישרד פירסום. באותה עת התקיימו ההכנות לוועידת תנועת החירות. סיפרו לה שהדוקטור בן אלישר מחפש מזכירה. "הגזק של התנועה משך אותי והלכתי אליו". היה ברור לי שניים שהעבודה זמנית, שלושה שבועות, עד לסיום הוועידה. "זה היה נורא מעניין". היא מספרת. "אלי היה אחראי להסברה ואני התעסקתי בעיתונות. ביום הראשון הוא הראה לי שולחן מלא ניירות ואמר לי: טוב, תתארגני! חשבתי שזה סוף העולם. החלטתי שאני חייבת להסתדר עם העניין, וכמובן, זה היה בסדר. מאז ועד היום הוא משאיר לי את העניינים. אני מסדרת ומביאה לו הכל מן המוכן. אני לא חושבת שעשיתי טעויות, ואם הייתי עושה הוא בוודאי היה אומר לי.

ליד הפירמידות

יודעת איפה אגור, מה תהיה המשכורת, ולא יודעת מה צריך לעשות שם".

פאני יושבת על דבשת של גמל, בטיול היכרות שערכה לפני כמה חודשים במצריים. "אני לא יודעת איפה אגור, מה תהיה המשכורת, ולא יודעת מה צריך לעשות שם".

אלי אדם מאד קפדן, הוא אומנם לא צועק, אצלנו במישרד אף פעם לא הרימו קול. גם בימים הקשים, כשהיה צריך להכין את ביקור אל-סאדאת, וההתראה הגיעה 24 שעות לפני כן, לא היו צעקות. אבל כשהוא לא מרוצה או אפשר לראות את זה עליו. קשה לי להסביר איך בדיוק, אבל אני רואה את זה בעיניים, וזה ברור לו שאני יודעת. אני לא חושבת שאני נפגעת אם הוא כועס, כי אני מניחה שאם הוא כועס אז יש לו על מה, ואני צריכה לבדוק את עצמי. אבל בכל זאת, לפעמים אני נעלבת".

את הנסיעה לארצות-הברית היא דחתה. "ועד היום היא במיסגרת חלומות העתיד". היא עבדה עם בן-אלישר עד לבחירות. "אני לא חשבתי שנעלה לשילטון, לא חלמתי על זה בכלל". ואז נתבקשה לעבוד במישרדו של שמואל כץ, שהוביל מארץ צות-הברית כדי להיות האחראי להסברה בממשלת הליכוד.

חשבתי לעבוד חודש ולנסוע, בסוף הגיע אלי והציע לי לעבור איתו לירושלים. היא הסכימה ושניהם עברו לעבוד בירושלים. תחילה התגוררה בדירת-חדר שכורה. "לפי התקשיר", והכל הולך לפי התקשיר, מגיע לי 500 לירות לחודש לשכר דירה, במשך ששת החודשים הראשונים לעבודה מחוץ לעיר המגורים. אחר כך היה לי קשה להחזיק את הדירה, ועברתי לגור עם חברה. בסוף גם עם זה לא הצלחתי להסתדר, אז חזרתי הביתה. אני נוסעת כל לילה לנס-ציונה וחוזרת בבוקר לירושלים. זה לא בעיה גדולה".

שעות העבודה במישרד הן משבע-וחצי בבוקר עד שבע בערב. הבוקר מתחיל בפגישה בחדרו של בן-אלישר. היא מעבי רה לו את התיקים והגבירה שעליהם הוא יעבור במשך היום. הוא מקבל ממנה תדרי, אומרים עובדי המישרד.

אליה מגיעים כל הטלפונים וכל מבקשי הפגישות ומבקשי הטובות. "לפעמים מטלי פנים אנישם ורוצים את המנכ"ל. אני עונה להם, ואז מתברר שיש להם, לדוגמה, בעיות עם הביטוח-הלאומי, או שמגיע להם והם לא מקבלים או שלא מגיע להם והם רוצים.

פאני יושבת על דבשת של גמל, בטיול היכרות שערכה לפני כמה חודשים במצריים. "אני לא יודעת איפה אגור, מה תהיה המשכורת, ולא יודעת מה צריך לעשות שם".

כל טלפון כזה וכל בקשה בכתב, עברו אצלי את הטיפול הכי יעיל שאפשר. בדרך כלל אני מצליחה לסדר להם. נכון שאולי לי יותר קל מלאחרים, או מה? אם זה עוזר לבני-אדם, למה לא? אני אוהבת אנשים, אוהבת לעזור, למדתי את זה מאבא שלי. אין שום סיבה לא לנצל את מצבי והעבודה הנוכחית שלי כדי לעזור לנצי-רכים".

הבוס לא יודע על הפעולות שעושה מזכירתו מאחורי גבו. "למה שאספר לו? אין לו עניינים אחרים בראש? ומה זה בכלל ענייניו? הרי בשביל זה הוא מחזיק מזכירה לא?"

מצחיקה בשימלה

נסיעה הצפויה היא קנתה שתי שמלות. "אמרו לי שזה לא נעים לעבוד שם בגינס. הלכתי לחנות, מדדתי ולא הסתכלתי בראי. נורא מצחיק לראות אותי בשימלה, אני נראית פתאום כמו גברת. קניתי, שילמתי והלכתי. במיזוודה שמתי גם שני זוגות מכנסיים, אולי בכל זאת אוכל להשתמש בהם.

"לקחתי כמה ספרים, בעיקר כאלה שי נוגעים למצריים. אני יודעת כבר ערבית, קראו וכתוב, למדתי אצל מורה פרטי. לקחתי במיזוודה גם קסטות עם שירים עבריים, כי בלי זה אני לא יכולה. לא נראה לי שאוכל לרקוד ריקודי-עם, אבל בכל זאת... אני לא יודעת איפה אני אגור, לא יודעת מה המשכורת, לא יודעת כלום. לא שאלתי בכלל. אני גם לא בטוחה שאלי היה יודע לענות לי. מלבד זה הוא לא צריך להתעניין בדברים כאלה, זה לא ענייני מישרד. הוא אף פעם לא מתעסק בדברים אחרים. אני לא זוכרת שאי פעם דיברנו על דבר אחד מלבד המישרד והעבודה. אני לא קונה לו מתנה ביום ההולדת והוא לא קונה לי. היחסים בינינו הם של בוס המרוצה מעבודת המזכירה שלו ושל מזכירה המרוצה מהבוס שלה — זה הכל".